

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sredi, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Tužna nam majka!

Iz Celovca, 17. januarja.

Danes praznuje naš slavní deželni predsednik Schmidt-Zabierow svoj 70. rojstni dan. Kakor je ta mož sploh vedno dobro zazumel, delati reklamo zase, tako se mu bode tudi pri tej priliki posrečilo, po svojih vrednih kimovcih, klečeplazih in vladnih hlapcih doseči to, česar želi, namreč da se bode mogel na zunaj kazati in ponašati, kako popularen da je on na Koroškem in kako ga vse navzkriž ljubi in čišla. V ta namen podnetena so že vsa nemška društva, da se mu poklonijo in se mu zahvalijo za to, da je je tako vestno varoval nemški značaj koroške dežele in z vso njemu prirojeno „ljubeznjivostjo“ strmoglavil pri vsakem najmanjšem pojavu v tej deželi še vedno brezpravne Slovence, katerih dobra tretjina je izročena njemu na milost in nemilost. Priredi se mu tudi sijajna serenada, katere se udeležijo vsa tukajšnja nemška pevška društva, gasilci, telovadci, kolesarji itd., kakor po navadi o takih prilikah. Na čelu temu sprevedu jezdil bode sam okr glavar Mac-Nevin.

Predigro vsemu temu pa je igral naš slavní občinski zastop, in sicer v temu tedn že dvakrat. Pečali so se namreč naši mestni očetje z našim „deželnim kovačem“ in njegovo 70letnico, ki po vsem svojem obsegu nekako živo spominja na slavnost znanega spomenika na humberškem klanecu. Pretekli torek je namreč v tajni seji občinskega zastopa stavlil naš gospod župan dr. Posch predlog (govori se, da kar na svojo roko), naj se ekselenca gosp. deželni predsednik Schmidt-Zabierow z ozirom na njegove posebne (aha!) zasluge, ki si jih je stekel za koroško deželo in tudi za celovško mesto, imenuje častnim meščanom stolnega mesta celovškega. Ta predlog je pa prouzročil med občinskimi svetovalci prav živahno debato in med nemškimi nacionalci resen odpor, kateremu je bila posledica ta, da se je z večino glasov odklonil. Ta poraz bi bil za Schidt-Zabierowa postal lahko usodepolen, in ker se je bilo bati, da vsled tega tudi župan dr. Posch sam odstopi, pričelo se je pritiskati na nekatere občinske svetovalce z lepo in grdo, da so se udali. V izvanredni seji, ki se je vršila včeraj, dné 16. t. m., bil je torej

ekselenca Schmidt-Zabierow izvoljen srečno in „soglasno“ častnim meščanom med tem, ko se je skrajna opozicija prej obdelala in pregovorila, da od seje izostane, da jej temu predlogu ne bode treba nasprotovati. Tako je naš slavní „deželni kovač“ z velikimi težavami srečno tudi častni mestjan celovškega mesta. Nemec bi rekel: „es war eine schwere Geburt“. Mi pa k takemu odlikovanju prav iz srca čestitamo. Je zaslužen!

Pri tej priliki Vam moram pa še poročati nekaj, o čemur bi najraje molčal. Naša povsem slovenska občina na Jezerškem, kateri načeluje in župani naš slovenski deželni poslanec France Muri, ki pa nemško uraduje, je tudi za potrebno spoznala, imenovati deželnega predsednika Schmidt-Zabierowa svojim častnim občanom, in sicer je bila prva, ki je prišepala na posebno priporočilo c. kr. okr. glavarstva velikovškega, našim tako „pravičnim“ dobrotnikom (!) na pomoč. Naš uradni list je to slovensko neumnost svojim čitateljem z vidnim veseljem sporočil ter še dostavil, da je „sogar eine Gemeinde jenseits der Karawanken allen anderen voran“ počastila tega našega poštenega prijatelja s takim častnim imenovanjem. Ta mož se je pa jedenkrat izrazil, da imamq Slovenci svoje domovje iskati le še „jenseits der Karawanken“ in zdaj je tudi on šel za Karavanke — med Slovence — menda še prav z velikim veseljem. Naj mu tudi to častno meščanstvo dobro tekne!

Jezerčanom bi pa svetovali, da bi popustili tako grdo klečeplazstvo. To je škandal, ki se sam obsoja. Ali morejo naši rojaki po drugih kronovinah imeti pred koroškimi Slovenci kako spoštovanje, ko se na tak način uklanjamo tistim, ki so nas vse čase in nas tudi še danes teptajo brez obzira in povsod, kjer nas le morejo? Gosp. poslanec Muri naj pride jedenkrat mej svoje volilce, da bode čul, kako ti take junaške čine obsojajo. On naj bi se tudi jedenkrat potrudil na Dunaj, kjer bode zvedel, kako grdo da smo tam počrtnjeni ravno mi najpohlevnejši izmej vseh pohlevnih Slovencev na najvišjem mestu in pri vseh ministrih, kjer se nas slika vedno kot nestrpneže in državi nevarne elemente — panslaviste itd., to pa vse le zavoljo tega, ker nečemo kar živi iti v zemljo. Tam naj popraša, kdo nas tako lepo priporoča in hvali, pa se mu bo

morda povedalo, da sta dva gospoda v Celovcu, ki se v tem posebno odlikujeta. Ta dva je torej treba Slovincem voliti častnim občanom. Z jednim ste Jezerjani že začeli, družega Vam pa še prav toplo priporočamo v osebi g. celovškega okrajnega glavarja. Gosp. Muriju bode potem gotovo prešlo veselje, takim „našim dobrotnikom“ napivati na deželnozborskih banketih in jim kaditi s častnim občanstvom.

A kaj naj stoprav rečemo k poročilu uradnega lista „Klagenfurter Zeitung“, da so vsi dež. poslanci koroški podpisali adresu, v kateri se izreka dež. predsedniku ne samo zahvala na petnajstletnem uspešnem vladanju nego tudi želja, naj bi se Schmidt-Zabierow še dolgo ohranil deželi. Kar verjeti ne moremo, da je to adresu podpisal tudi — Gregor Einspieler!

Bodi nam Bog vender milostljiv in nam daj pravo pamet, da ne poderemo s takimi bedastostmi tega, kar so nam drugi s potom v obrazu zidali. Le malo več ponosa in samozvesti, pa bode boljše šlo za nas in narod naš. Tako klečeplazenje ni prava pot in naj bi dal naš deželni predsednik čez Jezerški vrh zidati tudi zlato cesto. Saj je ne bode zidal s svojim denarjem, marveč z denarjem naših žuljev. Dovolj bode za danes! Ako treba, govorili bomo pri drugi priliki jasneje.

Deželni zbor kranjski.

(VII. seja dné 16. januarja 1896.)

Dež. glavar Detela otvori sejo ob 1/2 11. uri. Prečita in odobri se zapisnik zadnje seje, došle peticije se odkažejo pristojnim odsekom.

Posl. Klun poroča o proračunu normalnošolskega zaklada za l. 1896. Potrebščina znaša 359.775 gld., v primeri s potrebščino za l. 1895. večja za 7298 gld. Pokritje znaša 23.279 gld., primankljaja je torej 336.496 gld., v primeri s proračunom za 1895. l. za 7300 gld. večji.

Posl. dr. Schaffer pravi, da so razmere normalnošolskega zaklada zdrave, zato bodo nemški poslanci glasovali za proračun. Naj pa bodo izrečene nekatere besede glede nastanjenja naših gimnazij. Lani se je glede nastanjenja spodnje gimnazije vzprejela posebna resolucija. Sedaj je nastanjena

Listek.

Ta šča.

Schnell fährt die Eisenbahn,
Schnell lauft der Postgaul;
Doch schneller fährt und lauft
Der Schwiegermutter's Maul —

Cink, cink...

„Kar odpri, Vinko, saj je odklenjeno. Neki notranji glas mi že naprej pove, kedaj da prihajaš, hiti srčkana, jedva zadnji predpust poročena ženka notarskega koncipijenta dra. Vinka S, sukajoča se v belem opasniku in z zavihanimi rokavci okrog malega železnega ognjišča.

„N-hè, hèm, kako lepa vonja! Kaj pa dobrega pripravljáš, ljubka?“

Glasen poljub na bujna, rdeča ustica je sledil tem vprašanju.

„Ali bi rad vedel kaj? Pa ne boš, ne! In... vender — Surovo maslo topim za štruklje. Veš, ko je bila zadnjič tvoja mamica z dežele tukaj, prašala sem in prašala, kaj najraje ješ. In zato me je učila sirnate štruklje kuhati: „toliko moke, tako

zamesi, tako povleci testo in tako posuj z zmrvenim kruhom in sirom in toliko časa kuhaj v prt zavito...“, „Vinko, prvokrat se niso ponesli; testo se je sprijelo. Obupala pa nisem in bila tiho kakor miška. Spravila sem vse v lonec in dala pomivali Urški za otroke; oh, kako je bila hvaležna, da so se štruklji pokvarili in jaz tudi. — Ali danes? Danes gre pa vse po redu in volji. Poglej no, kako so rmeni in rahli, kakor volnica...“

Hvaležen pogled in nov, vroč poljub bil je odgovor.

„Kaj pa imaš na tej mizi, Tončika?“

„Na tej likam tvoje srajce. Glej, kako so lepi robki in pravilne gubice! In tako me je učila tudi zadnjič tvoja mamica. Veš, pa še nekaj je pri tem, da zdaj pri kuhi likam, ker si prihranim drva; zdaj itak gori... In pri teh delih mi tako hitro čas mine. Danes že naprej mislim, kaj počnem jutri, da me pohvališ. Prav nič se ne dolgočasim več, kakor v začetku in ko sva imela v službi tisto dekle, katero so naša mamá poslali...“

„Potrpi, dete, zdaj sva poravnala moje dolgove izza zadnjih preskušanj. In kje bi bil vzel novce za diplomo? Ko si malo opomoreva, pre-

skrbiva si večje stanovanje in tudi za boljšo dekle se bodeš morala udati...“

„Okusno, izvrstno!“ hvali Vinko obed nepretrgano skoraj pri vsakem založaju.

Cinkcinkcink — cink...

„Kdo pa je pri vratih, ali gori?“

„Oh mamá, mamá.“

„Dober dan, gospa tašča, prosim, odložite in sedite.“

„Saj še sama nimata prostora!“ In motreč hodnik, odprto čedno kuhinjo in snažno sobo nadaljuje zaničljivo: „No še premalo mi je pravila dekla, katera se ni dala čisto izstradati. Moj Bog, kako sem zavrgla svoje jedino dete!“ —

„Mamá, ne, ne, jaz sem prav srečna in zadovoljna.“

„In lačna, da se skozi tebe vidi. Da nisi prišla iz moje hiše, bi ne bilo več kaj na-te dejati. Od kod pa tudi? Novi g. kapelan so drugim in meni sami pravili, da ste vi, gospod zet, samó za pisarja pri notarju. In še tem klenka“: pristavili so Gospod.“

„In druge, druge reči govore kar očitno pri nas, da se komaj več v cerkev upam... Dekla je slišala pri Vama pomenek, da je romal tisti tisočak,

v primernih prostorih, a velika gimnazija je ostala v starem poslopju, kjer so prostori sila žalostni. Tam nikakor ni obstanka. Vlada je izjavila, da bode zidala novo poslopje, zato naj bi se dež. odboru naročilo, naj stopi v dogovor z vlado glede zgradbe novega poslopja za gimnazije in naj se če mogoče še letos zgradi.

Dež. predsednik baron Hein se čudi, da je predgovornik prav sedaj sprožil svoj nasvet in pravi, da je že sklenjeno zidati novo poslopje, načrti so izdelani, prostor je dobljen in pričakovati je, da se bo najbrž že letos začelo zidanje. Spodnja gimnazija je za dobo treh let dobro preskrbljena. V letošnjih razmerah je bilo za licealno biblioteko nemogoče kaj preskrbeti, velika gimnazija pa ni na slabšem, kakor je bila.

Posl. Kersnik se sklicuje na letni prispevek štajerskega deželnega odbora za šolo v Motniku in predlaga resolucijo, naj bi dež. šolski svet uvrstil učiteljsko mesto v Motniku v III. plač. razred.

Posl. baron Schwegel se izreče za resolucijo finančnega odseka glede šolskega nadzorništva.

Dež. predsednik baron Hein meni, da Kersnikovi resoluciji dež. šolski svet ne bo mogel ustreči, češ, da je to mogoče, le ako se spremeni procentno razmerje glede učiteljskih mest kakor jih določa zakon.

Posl. Kersnik omeni, da se je jednaka resolucija že lani sprejela in da je njen namen skrbeti, da se pri reorganizaciji odpravi svoj čas storjena krivica.

Zbornica odobri proračun brez premembe in vzprejme resolucijo dr. Schafferja glede zgradbe gimnazijskega poslopja in resolucijo finančnega odseka, s katero se vlada pozivlja, naj v doseg intenzivnejšega nadzorovanja ljudskih šol že za šolsko leto 1896/97. imenuje posebnega dež. šolskega nadzornika za ljudske šole na Kranjskem in Kersnikovo resolucijo.

Posl. Povše poroča o proračunu dež. viinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu. Skupna potreba za šolo in gospodarstvo znaša 18.083 gld., skupno pokritje pa 14.750 gld., primankljaj znaša torej 3333 gld.

Posl. Lenarčič pravi, da ne odobrava oblike grmskega proračuna, zlasti ker se ne loči proračun šole od proračuna gospodarstva. Naj bi se torej v bodoče proračun drugače sestavljal.

Posl. Schweiger pravi, da bo kakih 5 ali 6 let treba na milijone trt, zato predlaga resolucijo, naj bi se na Grmu kolikor mogoče pridelovalo ameriških trt in naj bi se odstranila trta york-madeira.

Posl. Povše opozarja, da je dežela že napravila pepinijero in da se ta še razširi.

Posl. dr. Tavčar omenja, da je odgovarjaje Kalanu glede graje vodji grmske šole rekel, da je bil živinozdravnik poklican na Grm in da je on kravo spoznal za jalovo. V svojem govoru sem povdarjal, da nisem natančno informiran. Živinozdravnik v Novem mestu je priobčil v listih zame žaljivo poslano. Izjavljam, da dotičnega uradnika nisem hotel žaliti, zavračam pa odločno, da bi uradnik, ne da se je prej iz stenografičnega zapisnika informiral, na tak način napadal dež. poslance.

Posl. vitez Langer utemeljuje in nasvetuje resolucijo: dež. odboru se naroča, naj, ako bi se iz-

kazala potreba, poviša plačo vrtnarskega pomočnika na Grmu in naj njegov naslov „vrtnarski pomočnik“ spremeni v „sadjar“.

Proračun se je odobril in vzprejele so se resolucije. (Konec prih.)

V Ljubljani, 18. januarja.

Grof Thun še ni mislil umakniti se, ko so Mladočehi demonstrirali proti njemu. Poročal je bil na Dunaj, da se je bati, da se škandali ponove in bi utegnili se uprizoriti kakšna demonstracija proti kroni. V tem slučaju je zahteval, da se mu dovoli razpustiti deželni zbor. Grof Badeni mu pa tega pooblastila ni poslal in vsled tega je Thun dal ostavko. Namen Thunov je jasen. Hotel je ob kaki pritiki zase izkoristiti krono, a ko bi bili Mladočehi ugovarjali, bi pa bil razpustil deželni zbor. Grof Badeni je pa ves ta namen preprečil. Ko je v deželnem zboru grof Thun se potegoval za Nemce gledé volitve v odseke, je njegova ostavka že bila vzprejeta. Za Nemce se je baš zaradi tega tako potegnil, ker je bil nevoljen na Mladočeha, ki so ga onemogočili. Kdo bode Thunov naslednik, se še le ugiblje, a to je gotovo, da politike tako na svojo roko ne bode delal, kakor jo je grof Thun, naj bode že kdor koli. Grof Thun se je nadejal, da se grof Badeni ne bode upal ga odstraniti, a pokazalo se je, da ima ministerski predsednik dovolj trdno stališče, da se mu ni treba bati češkega plemstva.

Volina reforma na Ogerskem. Grof Apponyi je sprožil v ogerskem državnem zboru misel, da bi se nekoliko premenil državnozbornski red. Misliti pa čitatelji ne smejo, da je ta Madjar priporočal kako razširjanje pravice. Zoper ta so vsi madjarske stranke, ker vedo, da bi Madjari pri pravični uredbi volilne pravice v deželnem zboru zgubili večino. Grof Apponyi je samo zahteval nekatere določbe proti zlorabam pri volitvah, ker vlada tudi proti njegovi stranki pri volitvah uporablja svojo moč. Najvišje sodišče bi naj razsojevalo o vseh volitvah, proti katerim je vložen kak ugovor. Druge mandate bi pa potrdila zbornica poslancev sama. Torej zbornica bi še vedno imela pravico, razveljaviti mandat, ko bi bil voljen kak Madjarom nepovoljen kandidat. Potem želi Apponyi, da se točno določijo pravice predsednika volilne komisije in pa zabrani uradnikom vplivati na volitve. Posebno je značilno za ogerske razmere, da Apponyi zahteva, da se pri volitvah žandarji ne smejo za drugega rabiti, kakor za ohranjenje reda. V drugih državah je to samo po sebi umljivo.

Borba proti vladi na Francoskem. Veliki kapital je na Francoskem napovedal vojno vladi. Podali so si roke krščanski in židovski kapitalisti. Leon Say je te dni imel govor, v katerem je hudo napadal vlado, ki hoče premožnejše stanove bolje obdačiti. To bodo po njegovem mnenju privedlo do ubojanja Francije. Ko vedno radikalcu bolj v roke dobivajo moč v republiki in celo predsednik Faure, ki je sam milijonar, se jim več ne upa resno ustavljati, jeli so veliki kapitalisti premišljati, kako bi bilo moč obnoviti monarhijo. V tem seveda jih podpira duhovščina in vse plemstvo, sploh vse, kar pričakuje pod monarhijo boljših dnij. Pa tudi razni sleparji postajajo monarhisti, kar jim radikalna

vlada nikakor ne misli prizanašati, kakor kaže baš sedaj več pravd. Najbrž se pa vendar še tako hitro ne posreči uničiti republike raznim njenim nasprotnikom.

Petindvajsetletnica nemške države slavi se danes v Berlinu. Veselje pri tej petindvajsetletnici ni popolno. Knez Bismarck se je ne udeležuje. Opravičil se je, da je bolehen, v resnici pa le zaradi tega noče biti pri slavnostih, ker ni več kancelar. Stari Bismarck nikakor ni odpustil nemškemu cesarju, da ga je odstranil. Odsotnost Bismarckova cesarju gotovo ne bode po volji, ker ga je sam vabil. Nemški vladarji se tudi niso zbrali v Berlinu, ker jih niso posebno povabili. Cesar Viljem je mislil, da bodo brez slavnega vabila vsi se okrog njega zbrali, a kralji, vojvode in knezi so rajše doma ostali, kakor bi poveljevali slavje. Po njih mnenju jim ni treba hoditi v Berlin, ker slavnost ni noben državni akt, temveč se le priredi na cesarjevo željo. Cesar Viljem bi pač rad imel zbrane okrog sebe vse nemške vladarje, kakor jih je imel njegov ded v Versaillesu pred 25 leti, a ta želja se mu ni izpolnila.

Dopisi.

Iz Kranja, 17. januarja. Kako težko je zagovarjati slabo stvar, spričuje nam „Slovenec“ od četrtka. Na naš stvarni in skozi in skozi resnični dopis o gimnazijskem ravnatelju gosp. Hubadu, neki skrivni (?) zaščitnik direktorjev v omenjenem listu ne ve povedati drugega, kakor da skuša pod kopo cenjenih in kolikor mogoče surovih fraz prikriti učinek našega članka in v njem navedenih resničnih trditve. Prav veseli nas pa, ker mož priznava sam, da „na take surovosti (tako namreč nazivljejo pri „Slovencu“ naštevane neovrgljivih fakt) pač ni mogoče odgovarjati dostojnim ljudem“. Tudi mi smo povsem tega mnenja. Le z lažjo bi bilo mogoče opovreči te „surovosti“ in to bi gotovo ne bilo „dostojno“. Po našem mnenju je storil zaščitnik slabo uslugo g. ravnatelju. Ako je Hubadov dober prijatelj, svetoval naj bi mu bil raje, da naj ne meša v č te zadeve ali da naj se opraviči na pristojnem mestu ali — če ima čisto vest namreč — da naj si sodnijskim potom išče svoje pravice. No, pa vsaj gospod direktor še vedno lahko poskusi s tožbo! Ko bi se bil g. ravnatelj takoj odločil za jednega ali drugega teh korakov, prav iz srca bi mu bili hvaležni! Res prav neradi pogrevamo neljubo zadevo, kor dobro vemo, da ni ravno na korist naši gimnaziji. A prav neodpustljiv greh bi si bili nakopali na glavo, ako bi ne bili razkrili te rane na sicer zdravem telesu našega lepo se razvijajočega zavoda. Bolje prej kakor prepozno! Kdo pa je dal povod razprtiji? G. ravnatelj, roko na srce! Ali Vas nismo sprejeli prijazno, ko ste prišli v Kranj? Tekmovali smo, kako bi Vam bili na uslugo, akoravno — kakor sami dobro veste — nam niste bili ravno po volji. Vsled veselja na novopridobljenem zavodu, vsled iskrene želje, da bi z združenimi močmi delali v procvit kranjske gimnazije, pozabili smo na bivšega, nam ne ravno simpatičnega profesorja in z odkritosrčnim veseljem pozdravljali smo novoimenovanega ravnatelja. Nadejali smo se, da bo prinesel z dostojanstvom seboj tudi — takt! Varale so nas naše nade. Mož se je spremenil le v toliko, kolikor je postal kot ravnatelj oblastnejši. Njegovo obnašanje je zapovedujoče, ako on kaj reče — „Roma locuta est!“ Kdor pa ni njegovega mnenja, je njegov sovražnik. Vsled tega

Dalje v prilogi.

kategorega sem za zdaj na poštenje izročila za podobno pohištvo in priboljšek, na Dunaj za omazane dolgove, povedala je, da skrbita za neko kmetico na deželi in Bog vedi, kaj še... Ali ni to prevara, goljuflja! Moj Bog, moj Bog, graščake smo imeli na ponudbo! In zdaj? —

„Gospa tašča, jaz sem svoje razmere pošteno in natanko g. tastu zaupal. Ubog sem bil sicer, ali preteklost je poštena in tista kmetica je moja zlata mati...“

„Da, da, očeta ste čisto preslepili, omrežili in ga zapeljali mej brezverce. Novi Gospod so ga pri zadnjih volitvah komaj spet na pravo pot pritegnili... Ha, v tej kuhinji se pariš in — celo likaš sama! Kakšne bodo pa tvoje ročice? In še možganci se ti vnamejo... In kdo te vidi? In kje je glasovir? Iz cecarskega mesta sem ga naročila kar navlašč za tebe takrat, ko si se povrnila iz tiste imenitne šole — iz Landauerja na Bavarskem, kakor kraljičina. Grajska godnanta je zatrijevala, da lep'e francoski govoriš, kakor vsi pravi Francozi. In zdaj? Moj Bog, moj Bog!“ —

„Ali mamá, večjega stanovanja nisva našla in klavir sva spravila za zdaj v gornjo sobo,“ posreduje ihtec se hčerka.

„Paperlapá! Lepa gornja soba! Pod streho podgane po njem igrajo. Dekla je vse povedala.“

„Gospa tašča, nehajte! Kaj se vam ne smili Tončika. Sreča se ne vozari po široki cesti mej hrumom in šumom. Vi stareji nas prečno gledate in prehitro obsojate...“

„Kaj, kaj!? Ohó, takšna hvaležnost, g. pisar. Jaz sem Vam „ta stara“. Tako me ni še nihče razžalil in rajše vidim, da me poprej ta male miši pojedó. Brr, hu, hu...“

„Oh, mamá, mamá! Kaj vam je? Saj niste prav umeli! Ostanite!“ — Zalóp z vratice in že ni nobenega na stopnjicah.

* * *

Bilo je osem ali deset dni pozneje...

V hišo dr. Vinkovo povrnile so se skoraj do cela stare, zadovoljne razmere, on je pohajal redno v pisarno in ona pridno čedila in skrbno kuhala; le nekaj bolj tiha je bila in blela in večkrat se je, kadar je bila sama, čudno zamislila. Nasledki napačne izreje povzročevali so spet pogosto dvome in boje o ljubezni in o dolžnosti mej starišimi in možem. — Dr. Vinko pride po navadi živ in vesel za opoludne domu. Ali kako ostrmi, ko stopi pred

njega postrežnica vročevaje mu hišni ključ in malo pismo.

„To-le so pustili stara gospa. Prišli so okoli desetih v zaprti kočiji in se dolgo menili z našo gospo v sobi. No potlej so pa stara gospa našo gospo, ki so se vsi na jok držali, na pol v kočijo vlekli in — se odpeljali. Več pa ne vem!“

Vinko je takoj vse razumel. Zmožen ni bil niti jedne pametne misli, kaj šele sklepa. Sam ni znal in vedel kako in kdaj je prišel na široko klop ob motnem ribnjaku pod senčnati Tivoli. In tudi tukaj je bil mrtev za vse — za pomlad in za petje, cvetje in veselje v njej!

Čez dolgo in dolgo se spomni na pismo in je odpre. Vse je bilo tako kakor je prvi trenutek sodil...

Gospod!

Novi Gospod so vse razložili in oddali svojemu advokatu, ki bode gotovo našel vzrokov za ločitev... Porabili ste denar za dolgove, za Tončiko niste skrbeli, kakor je bila izrejena, in mene ste razžalili, kakor nihče na svetu ne. In nad vse se praša, če je zakon z liberalcem in brezvercem veljaven. —

je skoro nemogoče ž njim občevati. Pa ko bi vsaj sicer miroval. Kaj se on vtičuje v občinske zadeve, kaj brigajo njega občinske ali deželnozborske volitve? Kako prijetni bi bili naši odnosi, ako bi imel g. ravnatelj le malo več takta. Vzgladuje naj se vender na svojih gg. kolegah; Vse je čista, vse ljubi! Čisto naravno. Gospodje brigajo se pred vsem za gimnazijo, za svoje učence in nikdar še nismo videli agitirati koga izmed gg. profesorjev. Ko bi se tudi g. direktor držal gesla „kar te ne peče, ne pijaj“, bi naši meščani z vese- ljem tudi njemu izkazali ono čast in spo- štovanje, katero pristojna njegovemu do- stojanstvu. Nikar pa naj ne misli g. ravnatelj v svoji strasti, da bo njegovo zaničevanje in pre- ziranje rodilo zaupanje!

Iz Šaleške doline, 14. januvarja. („Süd- mark“). Preteklo nedeljo ustanovili so renegati Šaleške doline v Rakovi gostilni v Velenji podru- žnico najsovražnejšega nam društva „Südmark“. Po- družnica je obstajala baje že v Šoštanj poprej, toda ni mogla vspevati; presadili so torej naši urger- mani svoje nežno drevesce v gornjo dolino, nade- jaje se, da utegne tukaj ozeleneti, razcvetiti se in prinesiti zaželenega sadu. Vaš dopisnik seveda ni mogel biti navzoč pri epohalni slavnosti in zatorej vam ne more izza kulis nič natančnejšega poročati. Nekatera imena aranžerjev naj vam samo pričajo, da so bili pri „Südmarkovem“ dirindaju sami Nemci čiste krvi navzoči in sodelujoči: Fabrikant Vošnjak iz Šoštanja, krčmar Rak iz Velenja, inženir Moravec (Moravek?), krčmar Pavlin ali Skaza, mlinar Vinko Primožič, fjučer Ancin... Dovolj. Mislečemu ro- doljubu prihajajo vzpričo takim renegatskim ko- medijam kaj čudne fantazije v glavo. Da je tako renegatsstvo l. 1896. še sploh mogoče! Te nemčur- ske orgije sredi slovenskega naseljenja same ob sebi dajo človeku misliti. Kajti, da bi ti odpadniki s pomočjo celjskih in graških nemškonacijonalcev kar tako čez noč pokupili slovensko zemljo — tega sami ne verjamejo! Take nemškutarske in nemško- nacijske orgije sredi slovenskega naseljenja imajo na sebi še neki čisto poseben moment! Take orgije so znamenje slovenske narodne zaspanosti v Šaleški dolini. Težko mi gré ta beseda iz peresa — toda žalostna resnica je to! Renegatskemu gibanju bi morali narodnjaki velenjski in šoštanjki odgovoriti: „klin s klinom!“ Ali pa se sploh kaj stori v tem oziru? V obeh trgih Šaleške doline nabijate se po- družnici „družbe sv. Cirila in Metoda“, toda že zdavnej ne slišimo ničesar več o njih! Niti občnih zborov ne skličeta odbora, niti se pobira udnina! Ali mislite, da je to že kako pozitivno narodno delo, ako v Šoštanjki čitalnici o pustu parkrat zaplešete? ... „Ko pa so ljudje spali, prišel je satan in je nasejal ljulike mej pšenico.“ — No, morebiti nas pa najnovejše renegatske in nemško- narodne komedije predramijo iz — lethargije? Kdo ve? ...

Slovansko sokolstvo!

„Le zdrav narod je tudi narod sposoben braniti samega sebe. Orožje v vsaki pesti! Uredba vojaška! Stokrat, tisočkrat bodi to rečeno.“ Dr. M. Tyrš.

Občni zbor! — Ta pokaže, ali je društvo za življenje godno! Tu vidiš, koliko je prave navduše- nenosti, koliko je resne volje za delo v prid in raz- vit društvene stvari.

Z občnim zborom „Sokola“ ljubljanskega smemo biti zadovoljni!

Občni zbor je zrcalo, kjer zreš v določnih ob- risih jednoletno zgodovino, pa tudi zrcalo, ki kaže v meglenih podobah bližnjo prihodnost društveno...

Ne bližajte se! Tončika se bode spametovala. In meni je bilo tako vedno dolgčas po njej. Do moje smrti naj bi bila rajše ostala doma... N. N.

Vinko se nekako laglje in mirneje dvigne:

„Cela zarota toraj; dekla, kapelan, tašča, kat. advokat in — dolgčas! Na čim pa sem sedel?“ „Schnell lauft die Eisenbahn...“ No, ta je bil moj brat in morda še bolj prevarjen in nesrečen. Prvi nisem in zadnji ne...“ Odhaja proti Ljubljani.

Od Rožnika sem se pa prikaže koščata, nade- polna tašča v družbi treh hčer. Najmlajša, pravi aprilski metulj, letala je vedno naprej in posedala in čakala po vrsti na klopicač mamá in sestri.

„Jezes, mamá, kaj bereš na tej klopi. In kako so lepo izrezane in velike črke. Čujte, čujte!“ na- daljuje zvonkim in visokim glasom:

„Schnell fährt die Eisenbahn,
Schnell lauft der Postgaul;
Doch schneller fährt und lauft
Der Schwiagemutter's Maul.“

Ein verzweifelter Schwiigersohn. Hi, Hi, Hi!“

„Emma, du bist aber unartig“ svari mamá na drugo plat sikne skozi Paichelnove zobe: „Ein undankbarer Flegel!“ — Dorán.

Temno je bilo leto, zapadlo ravnokar minu- losti, leto, katero so si izbrale podzemne moči v to, da pokažejo strmečemu, zgražajočemu se in obupa- jočemu človeštvu od Boga vsemogočnega jim po- deljeno strašno silo... Kake načrte smo delali danes leto, koliko smo stavili na leto preteklo! Zemlja, jedina stvar, ki smo jo imeli za neomahljivo, se je začela gibati v svojem osrčju, se je jela tresti pod našimi nogami, ropot, pok, grom, tresk, hrum, šum, krik in vik vse vprek — potres je razrušil naše načrte, razdril naše nade, razbil naše delo, izbil iz naših misli vse izlete po lepi naši domovini. Potres je prikoval „Sokola“ ljubljanskega na mesto: Sokoli so si krpali vsak svoje gnezdo in niso mogli poleteti podpirat drugih krajev v narodnem delu... Prestano je!

Lepa se nam kaže prihodnost. „Sokol“, toliko časa ukovan v spone, navezan na tujce, ki so mu vedno pristrigali peruti, svobodno jih lahko razpro- stre sedaj. Leto 1896. prinese nam telovadnico!

Kako bomo gospodarili v lastnem domu, kako delali v prid sokolstvu, v korist narodu, to smo razmotrivali na 34. občnem zboru. Stavilo se je več resolucij. Najvažnejša mej njimi je: skrbimo za raz- širjatev telovadbe s spisi in predavanji; priredimo vaje v korakanju, kretanju in prostih vajah.

Skraini čas je že, da se kaj stori za telovadbo. Slovenci napredujemo na vseh poljih. Leposlovje naše se lahko stavi na stran vsakemu drugonarod- nemu, gledališče se boljše od dne do dne, v glasbi smo dosegli že lepe uspehe. Povsod napredek, telo- vadba pa, podlaga zdravemu razvoju kulture, se zamuja kot nevažna, ničvredna stvar, s katero pečati se velja skoraj za nečastno! In vendar bi morala biti kakor pri Grkih in Rimljanih tako tudi pri nas temelj za vso drugo izobrazbo narodovo. Ako nočemo Slovenci zaostati za drugimi narodi, moramo obrniti najpazljivejšo pozornost na telo- vadbo, ki je pri vseh kulturnih narodih jedno prvih sredstev narodne vzgoje. Francozi, Čehi, Poljaki, Italijani, Nemci, Švedi, Angleži skrbijo za razvoj telo- vadbe, kar se le da. Telovadba se je v zadnjih 20 letih razvila pri teh narodih v celo vedo. Stro- kovno slovstvo telovadsko na francoskem, šved- skem, češkem in nemškem je ogromno. Naveč so storili v tem oziru, narodu, ki po izreku Guizotovem „koraka na čelu civilizacije“. Na fran- coskem vladajo moderne vlade, ki priznavajo veliko važnost telesnih vaj in zato tudi na vso moč pod- pirajo telovadska društva. Vojno ministerstvo je v vedni dotiki z Unijo (zvezo) francoskih gimnazistov. Sporazumno ž njim izdala je pred kratkim Unija za vse izvršujoče člane gimnastiških društev posebne knjižice, iz katerih naj bi se razvidela duševna in telesna izobrazba telovadčev. Na podlagi teh knjižic sme vojaška oblast telovadcu pri vstopu v vojsko izpregledati rekrutno izobrazbo, telovadec je takoj sprejet v šolo podčastniško. Kaj čuda, da je pri takih razmerah samo v Parizu 50 gimnastiških dru- štev (in 1 „Sokol“)! Umevno je, da se je moralo pod takimi pogoji tudi slovstvo lepo razviti. Telo- vadskih časopisov je nebrojno, izšlo je že na stotine telovadno teoretiških knjig, ogromno je pa tudi šte- vilo spisov, ki razmotrivajo telovadbo z zdravstve- nega stališča. Najimnitnejše spise te vrste je spisal Lagrange, ki si je ž njimi pridobil že svetovno slavo.

Samo ob sebi se umeje, da Čehi kakor v dru- gih tako tudi v tem oziru niso zaostali za drugimi narodi. Sokol češki, ki šteje 10 000 telovadcev, moral je skrbeti tudi za razvoj slovstva. Mej časo- pisi je izvestno najboljši „Sokol“, ki ga izdaja Sokol v Pragi že 22. leto, ureduje pa izvrstno tajnik češke zveze sokolske dr. Jos. E. Scheiner. List izbaja v 3000 iztisih po dvakrat na mesec. V njem najdeš teoretiške razprave, zgodovinske črtice, razprave o pomenu in važnosti telesnih vaj z zdravstvenega, vzgojevalnega, socijalnega, narodnega stališča. „Vest- nik Česke Obce Sokolske“ prinaša poročila o zvezi, „Vestník spolkový“ pa o delovanju sokolskih društev čeških. List te podučí natančno o razmerah sokolstva češkega in o stanju telovadbe po drugih deželah. Tudi o Slovencih beremo tu pa tam; veliko ni, konča se pa navadno z upom na boljšo prihodnost sokolstva slovenskega.

Saj pa tudi kar prav nič nismo storili Slo- venci dosedaj za telovadbo! Kakor pred 25 leti, ravno toliko ali pa še manj telovadcev imajo naša društva sokolska. Ljubljanski „Sokol“ v tem ni no- bena izjema. Leta 1865. je imel 60 društvenih in

203 drugih telovadcev, največ dijakov; danes po 30 letih jih je 16! Zato je pa bila navedena reso- lucija popolnoma umestna.

Razširjajmo telovadbo s spisi in predavanji. Tu je nekaj dela za naše akade- mike! Kakšne vsebine naj bodo spisi in predavanja, razvidno je iz tega, kar smo povedali o „Sokolu“. Zelo hvaležni bi bili posebno onemu, ki bi nam hotel razložiti pomen telovadbe za zdravje in pa poljudno spisati kaj o anatomiji in fiziologiji. Pre- davalo naj bi se o tem na sokolskih večerih, pri- javljalo po naših časopisih ali pa oboje skupaj. Ljubljanskega „Sokola“ pravila pravijo, da je nje- gov namen tudi izdajati knjige; rad bo gotovo dal natisniti spise te vrste trajnejše vrednosti, da tudi v tem pogledu izvrši svoj namen. Razven tega pa mora biti jedna prvih nalog sokolske zveze sloven- ske, kadar nam jo podeli bogovi, izdajati telovadske spise.

Priredimo vaje v korakanju, kre- tanju in prostih vajah. Prireditvev takih vaj ni težka, samo da bi se jih tudi udeleževali Sokoli. Le v njihni oblasti je, da obrode te vaje zaželeni sad. Koristile bi nam te vaje veliko.

1. S temi vajami dosežemo pravilnejše javne nastope. Ti dosedaj niso bili taki, kakor bi morali biti. Saj se še do dvoredov nismo vzpeli; tudi o našem koraku bi se dalo marsikaj povedati.

2. Priložnost udeležbe pri delu sokolskem imajo tudi oni Sokoli, ki nimajo bodisi časa, bodisi veselja pohajati redne vaje telovadske. Jedno uro na teden pa vsakdo lahko žrtvuje za narodno stvar.

3. Sokolsko družabno življenje se oživi. Pri teh vajah bi se shajali vsi Sokoli in se spoznavali mej seboj.

4. Sokoli bi se izobrazili v temeljnih vajah telovadbenih, kar je ravno kretanje, korakanje, proste vaje. Sokoli bodo uvideli, da telovadba ni tako huda in težka, kakor bi kdo mislil, ako vidi naše javne telovadbe. Izginil bo strah pred njo, in marsikdo bo z veseljem začel pohajati tudi redno telovadbo.

5. Te vaje nam dajo novo sredstvo za naš upliv na narod: proste vaje.

Zelel bi vsem Slovencem, da bi v Pragi: proste vaje na telovadnici bi bile danes polne! Štiri tisoč te- lovadcev! Godba igra... krepke roke vzdigujejo se vse na jedenkrat, gibčna telesa toliko močnih mož prigibajo se, vzpenjajo se, vsa jednako, vsa isti čas, kakor bi bila ta telesa vsa jedno telo, ti možje vsi jeden mož — diven ta prizor mora narediti na gle- dalca očarujoč vtis, mora uplivati nanj povznašajoče in navdušujoče!

Tudi mi smo nastopili nekočkrat s prostimi vajami. Ljudstvu so bile jako všeč, navdušile je niso. Proste vaje s 16 dobrimi telovadci in z neka- terimi v zadnjem trenutku zbornanimi Sokoli nete- lovadci se izvestno ne morejo izvajati tako, da bi navdušile gledalca. Za to je treba mase in skrajne dovršenosti v izvajanju! — Na zdar! M.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. januvarja.

— (Deželni zbor) je v današnji seji rešil proračun normalnošolskega zaklada in proračun grmske šole, katero debato prinašamo že v današnji številki, dočim smo bili primorani odložiti ostali del poročila do ponedeljka. Rešilo se je več prošenj, mej njimi prošnjo občine Raka glede podpore za napravo vodovoda, katero je dr. Tavčar toplo priporočal v tem, ko posl. Pfeifferja ni bilo ne videti ne slišati, dasi nismo čuli, da bi bil dobil dopust ali da bi se bil oprostil. Rešilo se je tudi poročilo o pospeševanju vinoreje na Kranjskem, pri kateri priliki je posl. Schweiger trikrat pridigoval. Prihodnja seja bo v sredo 22. t. m.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Opo- zarjamo na današnjo predstavo narodne igre s petjem „Moj Pepček“. Ker se bo nocoj prvič predstav- ljala, pač ni dvomiti, da bo gledališče dobro obiskano.

— (Javni obrtni shod) bode v nedeljo, dné 19. januvarja v salonu Koslerjeve pivarne na Marije Terezije cesti ob 3. uri popoldne. Vspored: 1. Pri- silne delalnice in malo obrtništvo. 2. Nova obrtna predloga. 3. Razgovor o peticiji ljubljanskih obrt- nikov na državni zbor. Shod sklicuje anonimen sklicatelj.

— (Demoliranje hiš v Ljubljani.) Pred nekaterimi dnevi pričelo se je z demoliranjem Kor- dinove hiše v Špitalskih ulicah, v kateri se nahaja

prodajalnica g. Schmidta, ter bode v kratkem večina hiš v tej ulici podrta. Dosedaj podrlo se je 35 hiš, čim pa nastopi gorkeje vreme, pričelo se bode z demoliranjem v večji meri. Vseh hiš, katere je po komisijskem odloku treba demolirati, je čez 150.

— (Cesarja Franca Josipa asil v Ljubljani.) Kakor znano, naklonila je kranjska hranilnica povodom 75letnice znesek 500.000 goldinarjev za zgradbo, opravo in vzdrževanje zavoda za 200 neozdravljivih in revnih bolnikov iz Kranjske. Zavod krstil se bode „cesarja Franca Josipa asil za neozdravljive bolnike“. Stavišče za ta toli potrebni zavod je kranjska hranilnica že kupila in sicer Sirkov svet poleg poslopja usmiljenih sester v Udmatu. Kupnina znaša 20.000 gld. Z zgradbo pričelo se bode prihodnje leto.

— (Gospod Alojzij Šubic.) akademski slikar, zdaj stanujoč v Ljubljani, razstavil je v zalogi gosp. Janeza Mathiana na Dunajski cesti portrét Jan-kota Vencajza, prerano umrlega sina c. kr. sodnega svetovalca Vencajza. Slika nam predloži mladega pokojnika v životni velikosti, sedečega v futelju, ob katerem v ozadju na polici so ravršene razne učne knjige. To je prvo delo najmlajšega brata Janeza in Jurija Šubice, ki ga je javno razstavil tu v Ljubljani, torej opozorjemo slavno občinstvo na taisto, pridržujoč si o njem podrobneje oceno za pozneje.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) ima v nedeljo dne 26 t. m. svoj redni občni zbor v salonu pri Perlesu, ob 2. uri popoldne. Vzpored: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo revizorjev. 5. Volitev novega odbora. 6. Razni navsveti in interpelacije.

— (Plesni venček ljubljanskih gostilničarjev in kavarnarjev) bode v sredo dne 12. februarja v prostorih starega strelšča. Pri plesu bo sviral godba sl. c. in kr. pešpolka kralj Belgijcev št. 27. Želeli so, da se pride v priprosti toaleti. Vstop je dovoljen le proti izkazu vabila pri blagajnici. Vstopnina za osebo 1 gld., rodbinske vstopnice za 3 osebe 2 gld. Preplače se hvaležno vzprejemajo. Začetek ob polu 9. uri. Čisti dohodek oddal se bode mestni ubožni blagajnici. Predprodajo vstopnic prevzeli so iz bljudnosti gospodje: J. Mayr, restavratör „pri Slonu“; Koiser, restavratör pri Maliču in K. Počivalnik, restavratör hotel Lloyl.

— (Požar na Karolinski zemlji.) Hšanemu posestniku Jos. Jarcu na Karolinski zemlji št. 27 pogorela sta včeraj mej polu 5. in 6. uro zvečer še le lansko leto postavljeni hlev in šupa s krmo in steljo vred. Pogorelec 5letni sin igral se je v senu z žveplenkami ter na ta način zanetil ogenj, ki se je hipoma razširil po celem poslopju. Žvina se je pravočasno rešila iz hleva. Ljubljanska požarna bramba udušila je ogenj popolnoma. Škoda se ceni na kakih 200 gld. Poslopje ni bilo zavarovano.

— (Mušica.) Kmetijski poslanci: Kaj nas je prav za prav tako katoliške naredilo, ali poljedelstvo ali živinoreja?

— (Vodovod Črnomelj Semič.) Deželni odbor je sklenil v zadnji svoji seji, razpisati zgradbena dela za vodovod Črnomelj-Semič.

— (Iz Dol Logateca se nam piše: Dne 5 t. m. je imelo bralno društvo v Dol. Logatecu svoj redni občni zbor. Iz poročila g. blagajnika posnamemo sledeče: Bralno društvo je imelo v pretečenem letu 13 udov. Dohodkov 98 gld., stroškov 97 gld., preostanka 1 gld. Za leto 1896. naroče se sledeči listi: „Slov. Narod“, „Slovenec“, „Elitnost“, „Mir“, „N. Fr. Prese“ in „Fliegende Blätter“. Društvo ostane ud Matice Slovenske in družbe sv. Mohora. Sklenilo se je nadalje, da se prodajo vse družbene knjige na javni dražbi za majhno ceno z namenom, da dobi tudi ljudstvo primernega berila po ceni. Društvo ima sedaj le 11 udov, kar je prava sramota za Dol Logatec, kjer je toliko inteligence. Novi odbor se je sestavil tako: Josip Smole, predsednik, Iv. Šega, blagajnik, Jos. Turk, tajnik in Fr. Majdič, odbornik. Dne 8. februarja napravi posebni veselilni odbor plesni venček v prostorih gostilne Arko v Dol. Logatecu s sodelovanjem vojaške godbe. Ker je čisti dohodek namenjen občinskim ravežem, je upati, da bode udeležba obila.

— (Iz Petelin na Notranjskem) se nam piše: Tukajšnji gozdni čuvaj Tomaž Smerdel je dne 15. t. m. v gozdu naletel na dva velika volka. Imenovani gozdni paznik ni zamudil prijetne prilike. Pomeri, ustrelil in volk leži na tleh, v tistem trenutku skoči pokonci in beži za svojim tovarišem. Ker ga je pa bil paznik dobro zadel, se obstreljena žival vrne na zemljo in prav udano počaka svojega nasprotnika.

— (Narodna čitalnica v Kostanjevici) bode imela svoj občni zbor dne 19. januarja t. l. ob 5. uri popoldne v svojih prostorih gostilne gospe Bučarjeve.

— (Kmetijska podružnica v Lescah) je priredila v nedeljo dne 12. t. m. v sobnah kolo-dvorske restavracije veselico z gledališko igro, petjem in plesom. Veselica se je otvorila z igro „Srečno in veselo novo leto“, katere je popolnoma presenečila gorenjsko v obilnem številu zbrano občinstvo. Posamezne uloge so se jako srečno predstavljale. Posebno so se odlikovali gospd. Bastl iz gg. Špan, Kragelj in Trtin. Igri je sledilo nekaj pevskih točk potem pa prosta zabava in ples.

— (Razširjanje trtne uši po Kranjskem.) Kakor posnamemo poročilu tehničnega voditelja del za uničenje trtne uši, g. Reichelna na Krškem, se trtna uš po Kranjskem vedno bolj širi ter je od v katastru kot vinogradi vpisanih 10.836 hektarov že 7.664 hektarov okuženih in večina uničenih in sicer je v političnem okraju krškem od 4473 hektarov okuženih že 3117-65, v novomeškem od 2972 že 1570-63, v črnomeljskem od 2189 že 2105-32 in v postojnskem od 1201 ha. že 870-96 hektarov. Prosti od trtne uši so povsem ali vsaj večinoma še sodni okraji Mokronog, Radeče, Žužemperk in Trebnje. Najbolj se je razširila trtna uš v pretečenem letu v političnem okraju črnomeljskem. Kot nadomestek za uničene domače trte zasajeno imajo večinoma trto „izabelo“.

— (Forregger) je na koncu svoje politične slave. Že Celjani več ne marajo zanj. Kakor celjska „Domovina“, poroča so izbrali že drugega moža, da ga pošljejo v državni zbor, in to je sodni pristav dr. Emanuel Wokaun. Za Slovence je pač vse jedno, če Celje zastopa Forregger ali pa Wokaun, kajti sta drug drugega vredna.

— (Častna darila ali Judeževi groši.) Ker „Schulvereinu“ manjka denarja, da bi mogel nagraditi vse učitelje, ki si pridobijo kake zasluge za germanizacijo, mu je deželni šolski svet v Gradcu prihitel na pomoč. Deliti je začel častna darila učiteljem, ki si pridobijo posebne zasluge s poučevanjem nemščine. Deželni šolski nadzornik Linhart pa ima navadno glavno besedo pri določevanju, kdo je vreden teh Judeževih grošev.

— (Zaušnica mestnemu zboru goriškemu.) Goriški mestni zastop je že imenoval učne moči za mestno slovensko šolo, dva učitelja in dve začasni podučiteljici. Deželni šolski svet pa imenovanja podučiteljic ni potrdil, temveč naročil, da se morata imenovati stalno dve drugi izmed prosilk. Mestni zastop je bil izbral dve najužnejši, a njegova ni obveljala.

— (Iz mesta gonijo otroke v šole v okolico.) Pri vpisovanju za mestno slovensko šolo v Gorici se je oglasilo kacij petsto otrok, a vzprejeli so jih samo 367. Odklonili so vse otroke iz Grčine, češ, da lahko hodijo v Kromperk v šolo, torej iz mesta v okolico. Goričani hočejo torej nekaj podobnega uprizoriti kot tržaški Italijani, ki nočejo v mestu osnovati slovenske šole, češ, naj hodijo otroci le v okoličanske šole. V Gorici pa to ne bode šlo. Stariši so že odposlali pritožbo v Trst.

— (Jedna, ki zna.) Terezija Brezovič, rojena Lipovšek je služila v Zagrebu a živela je tako, da so jo iztirali iz Zagreba. Premišljala je, ko bi mogla zopet bivati v Zagrebu. Spoznala je, da drugače ne gre, da se omoži. Vzela je 62letnega hromega pekovskega pomočnika. Moža se je hitro naveličala in nekega dne je s svojo sestro vse stvari odnesla iz stanovanja in moža zapustila. Mož, kateremu ni bilo toliko za ženo, kakor za odnesene stvari jo je ovadil sodišču in te dni sta bili ona in njena sestra obsojeni v štirinajstrednevni zapor. Pri obravnavi je rekla Terezija svojemu možu: Tepec, stari, mari misliš, da sem te iz ljubezni vzela. Za to imam druge. Vzela sem te le za to, da smem biti v Zagrebu.

* (Papeža Leona XIII.) je ruska akademija znanosti imenovala za častnega člana.

* (Grandin le Marcher.) kateri je seboj bil vzel Furlana Della Mathia, da peš potujeta v Jeruzalem, je v Carigradu zastran potnega lista imel neprijetnosti s policijo. Furlan Della Mathia pa ni hotel čakati, da se njegov tovariš pobota s policijo. Potoval je sam dalje v Jeruzalem. Te dni se je povrnil od ondot domu. Čudno je, kako se je ta romar na potu preživel, kajti od 40 lir, ki jih je vzel seboj, jih je še 35 prinesel domu.

* (Angleška sleparska naznanila.) Nekateri avstrijski in ogerski listi so zadnje dni priobčili anonce, v katerih se ponuja posredovanje za posojila v Londonu. Pokazalo se je pa, da je to sama sleparija. Dotičniki, hočejo te osebe, ki jim use-dajo na limance opehariti za manjše zneske, češ, da je to poprej treba za koleke in druge pristojbine. Posojila pa nobeden ne dobi. Zato svarimo občinstvo pred tem sleparstvom.

* (Hoch na cesarja Viljema.) Znano je, da so hoteli socialistične poslance tožiti zaradi razžaljenja časti, ki niso v državnem zboru ostali, ko je predsednik zaklical „Hoch“ cesarju Viljemu. Ko se je pa otvoril pruski deželni zbor sta se pa jed-nacega hudodelstva zakrivila dva časnika, ki v loži za časnika nista ustala, ko se je klicalo cesarju „Hoch“. Pisarniški ravnatelj je takoj poslal jednega uradnika gledat, kdo sta ta dva grešnika.

Uradnik je našel le jednega in ta je urednik nekega konservativnega lista. Urednik se je izgovarjal, da je zaradi premnoga dela dotični dogodek preslišal. Pisarniški ravnatelj mu je obljubil, da bode govoril zanj. Druga če mu nameri par mesecev ječe ne odide zaradi tega hudodelstva. V Nemčiji se že najljubljajši človek težko izogne, da bi ne razžalil cesarja. Denuncijanto v je povsod zadosti, ki se mislijo v višjih krogih prikupiti.

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden poslali: Goriška ženska podružnica 100 gld. udnine; č. g. mestni kapelan Fr. Ferjančič 1 gld. 50 kr.; sl. Prva duševna posojilnica v Metliki 5 gld.; g. Viktor Kranjc, c. kr. polkovnik v Tarnovu, 1 gld.; sl. urodišstvo „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani po g. J. Nollju od 1 okt. do 31. dec. 1895 nabranih 535 gld. 87 kr.; sl. slo-vadno društvo „Sokol“ v Ljubljani 10 gld.; sl. gornje-savoska posojilnica v Mozirju 25 gld.; moška podružnica na Vrhniki 12 gld. 44 kr.; žens-ka podružnica na Vrhniki 14 gld.; iz nabiralnika Ivana Grudna na Vrhniki 2 gld.; podružnica v Pod-gradcu 17 gld.; č. g. dekan Anton Rogač za veli-kovsko šolo 5 gld.; Mohorjani v Hrušci 2 gld. 40 kr.; č. g. Štef. Jenko 1 gld.; pava belokranjska ženska podružnica v Črnomlju 61 gld. 20 kr. udnine; moška podružnica v Postojni po g. G. Pikelnu 100 gld. pokroviteljine. — Vsem častitim daro-valcem in darovalkam ter slavnim posojilnicam priskrbeno zahvalo za toliko radodarnost! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V korist družbe sv. Cirila in Metoda odkupila se je v Šmartnem pri Litiji tudi gospa Milivoja Watzok novoletnih voščil.

Uredništvu našega lista je poslal: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Karol Vever v Lukovici 32 kron iz nabiralnika v Sla-parjevi gostilni v Lukovici. Od te vsote je darovala okolu 2/3 vesela družba duhovnih in posvetnih gos-podov iz Črnega grabna na sv. Mavra dan zvečer za slov. Velikovsko šolo. Živeli redoljubni darovalci in njih nasledniki!

Književnost.

— Urota Zrinsko-Frankopanska. Napisao Evgenij Kumičić. Drugo izdanje. Tisak i naklada knjižane L. Hartmana (Kugli i Deutske). Str. 531. Cena broširanemu izvodu 1 gld. Senoa, Kumičić in Gjalski so najodličnejši hrvatski romanopisci, vsak zase interesantna pisateljska individualiteta. Kumičić je najprej nastopil s nekaterimi naturalističnimi ro-mani, potem pa kmalu našel sam sebe in podal svojemu narod mnogo znamenitih povestij in roma-nov ter dve drami. Veliko popularnost se je pri-dobil krasni roman iz slavne dobe Zrinskega in Frankopana. Ta tehniški mojstersko zasnovani in izpeljani roman je pisan dahovito in temperamentno in naredi na čitatelja utis, kakor slika kakega ve-likega umetnika, predstavljajoča važna dogodbo. Najprej je izšel roman v treh knjigah, sedaj pa je združen v jednom seveda debelem zvezku. Kdor želi čitati mej prve hrvatske romane spadajoč spis, naroči si genijalnega Kumičića roman „Urota Zrinsko-Frankopanska“.

Brzjavke.

Poreč 18. januarja. V včerajšnji seji se je pravica hrvaščine zopet teptala z nogami. Deželni glavar Campitelli ni hotel prečistiti hrvatske formule pri obljubi posl. Laginje. Ko je poslanec Spinčić omenjal napad na Hrvate pri Piranu, je poslanec Vernier prouzročil škandal. Vergotini je klical: Ste li dobili, kar ste zaslužili; drugod bi bili vas ubili.

Dunaj 18. januarja. Volilna pravica grofa Badenija izključuje osebe, katere so v služinskem razmerju, kakor so hlapci, posli itd. Na Kranjskem volita mesto in dežela vkupe jednega poslanca v novo kurijo.

Beligrad 18. januarja. Skupščina je sklenila, da se vpelje nemščina kot obvezni predmet na bogoslovski fakulteti.

Pariz 18. januarja. Floquet umira.

Berolin 18. januarja. Cesar Viljem je izdal proklamacijo, v kateri naglašja svojo željo, da se ohrani mir. Vse stranke pozivlje, da po-puste svoje separatne koristi in služijo državi. Ustanovil je red za socialno-politične zasluge in ga podelil sedanji cesarici, bivši cesarici Fri-derik, Bismarcku in Miquelu ter je Bismarcku poslal lastnoročno pismo, v katerem se mu za-hvaljuje za zasluge državi.

Iz uradnega lista.

Izvršitve ali eksekutivne dražbe: Uršule Ferjančič posestvo na Slapu, cenjeno 2029 gld., dne 21. ja-nuarja in 21. februarja v Vipavi.

Valentina Pravharja posestvo v Tacun, cenjeno 555 gld., dne 22. januarja in 22. februarja v Ljubljani. Jožefa Viranta zemljišče v Dolnjih Dulah, cenjeno 779 gld., dne 22. januarja in 26. februarja v Mokronogu.

Meteorologično poročilo.

Januarja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
17.	9. zvečer	735.1	+ 0.8	sl. vzhod	jasno	
18.	7. zjutraj	738.5	- 1.4	sl. jvzh.	skoro obl.	0.0
	2. popol.	740.0	+ 1.2	sl. jvzh.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura +0.1°, za 2.6° nad normalom.

Popravek: Včeraj ob dveh popoldne kazal je toplomer +5.5°, ne pa -5.5°.

Dunajska borza

dné 17. januarja 1896.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	192	"	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128	"	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	"	50
Kreditne srečke po 100 gld.	197	"	"
Ljubljanske srečke.	22	"	50
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	"	25
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	165	"	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	485	"	"
Papirnat rubelj	1	"	28 1/2

Globoke žalosti potrjeni naznanjamo podpisani vsem sorodnikom in znanecm pretužno vest, da je naša preljubljena mati, oziroma tašča in stara mati gospa

Alojzija Schunko

bivša lastnica restavracije

v petek, dne 17. prosinca ob polu 11. uri zvečer, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, po dolgi, mučni bolezni, v 64. letu svoje starosti mirno v Gospoda zaspala. (1802)

Truplo drage rajneke blagoslovilo se boče v nedeljo dne 19. prosinca ob 5. uri popoldne, v St. Vidu nad Ljubljano ter se boče na to v Ljubljano prepeljalo. V cerkvi sv. Krištofa se boče truplo blagoslovilo in na to v rodniško rakev k večnemu počitku položilo.

V Ljubljani, dne 18. prosinca 1896.

Fran in Viktor Schunko, sinova. — Marija Ranzinger roj. Schunko; Klotilda Schunko, hčeri. — Helena Schunko, svakinja. — Rajmund Ranzinger, speditör c. kr. priv. južne železnice, svak. — Loti, Edi, Maks in Hubert Schunko; Rajmund, Mici, Frida, Ana in Margareta Ranzinger, unuki.

Mesto vsacega družega oznanila.

Prešernove poezije

v novi zelo elegantni izdaji

v usnje vezan, zlatoobrezan izvod 1 gld., po pošti 1 gld, 5 kr.

prodaja in priporoča

Anton Zagorjan

knjigar v Ljubljani.

(1801—1)

Glavne zaloge

pristno ruskih peterburških gumijevih galoš in čevljev za sneg

pri

(1835—25)

J. S. Benediktu v Ljubljani.

Deček za mesarski obrt

kateri je lepega vedenja in je ljudsko šolo dovršil, vzprejme se takoj pri

(1793—1)

Jožefu Windischer-ju

mesarju v Kandlji pri Novem Me-stu.

Vzprejme se

(1777—3)

Sodara

vajen delati sode, rabne za naše izdelke.

Fran Pevc in sodrug

tovarna barv v Dolu (Lustthal).

Zjednačilne stružnice

ki se gonijo s kako silo ali z nogami, vrtnalne stroje v vseh velikostih, stroje za rezanje ovjakov, vobljalne in pilne stroje, vrtnalne za luknje in škarije, kakor tudi stroje za obdelovanje lesa, trakovne in krožne žage, zlikalne stroje itd pošilja po n. juižjih cenah (1789—1)

Friderik Merces, Dunaj. l., Rathhausstrasse 2.

Ceniki zastoj in franko. Vedno 100 strojev v zalogi.

J. Klauer-jev

kemično čisti higijenični kranjski

likêr iz planinskih zelišč

vpliva v visoki meri osveževalno in oživajoč, če se kdo neugodno, slabo in nevrčno počuti, pospešuje prebavljenje in se priporoča kot vsakdanja dijetljiva pijača.

Zajamčeno čisti izvleček je in se ne sme primerjati z nobenim likêrjem, ker dobrodejno in zdravilno upliva ter vse druge prekaša.

Ta jedini domači proizvod te vrste bi se moral povsodi popolno ceniti in bi ne smel manjkati v nobeni hiši, v nobeni restavraciji in v nobeni kavarni.

Pristnega prodaja (1370—25)

J. Klauer v Ljubljani.

Zakonito zavarovan.

Učenca

kateri je dovršil saj prvi ali drugi razred srednjih šol ter ima veselje do trgovine in je iz dobre hiše, vzprejme takoj v specerijsko trgovino Ivan Jebačin v Ljubljani. (1773—2)

Prodá se za nizko ceno

hiša z vrtom

v mestu blizu železnice, posebno pripravna za kako obrtno podjetje. — Vse drugo poizvé se v posredovalnem zavodu A. Kuliš-a, Prešernov trg, v Ljubljani. (1794—1)

Mlad trgovski pomočnik

želi premeniti svoje dosedanje mesto in vstopiti v kako drugo solidno trgovino. Izurjen je v vseh strokah trgovstva in vešč slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika. Ponudbe naj se pošiljajo upravnistvu „Slovenskega Naroda“ pod „P. 5 K.“. (1796—1)

Tovarniška zaloga

s patentovanimi predmeti išče

agente

za vsako občino in okolico. Stalna mesečna plača zajamčena. Agentura se vzprejme lahko tudi kot postransko opravilo. Ponudbe pod šifro „Sicherer Verdienst“ Augustin Vlk v Pragi, 1050/II. (1766—4)

L. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

Ljubljana G. FLUX Breg št. 6

išče nujno: dobro natakarico z izvrstnim zaslužkom; hišino za hotel z ugodnimi pogoji; dekle za kuhinjo poleg kuharice) v plemenitaški hiši; prodajalko za trgovino z mešanim blagom, 10—15 gld. plačila (po dogovoru tudi več.); kuharico k dvema človekoma za Ljubljano; meščansko kuharico in hišino za Rako; fino kuharico za Trst (za sa. ega gospoda; več preprostih in boljših gostilničarskih kuharic za Ljubljano in drugod; dobro kuharico za vse za Gorico (za tri osebe); pe-stunjo za tukaj in drugod. Priporoča se najbolje: nekaj pridnih, pohlevnih in močnih deklet za raznovrstna dela, ki znajo plesti, likati in kuhati. (Jih je na izber). (1797)

!Sirijeve kroglice!

(Patent Nic. Bâron.)

Kemično dodatno sredstvo za navadni petrolej, naj še tako smrdi v vsaki svetilnici.

Jako lepa, brilantna luč (kakor žarna).

Znatno prištedenje (do 50 odstotkov).

Nobenega dima, nobenih svetilničnih saj, nobenega razpoka.

V originalnih škatljicah po 48 kr.

Jedna kroglica 7 kr. (za jeden teden).

Prodajalec na drobno dobe rabat. (1792—1)

Zalogo v Ljubljani ima

Iekarna „pri zlatem orlu“.

Na najnovejši in najboljši način

umetne (1504—18)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel

poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

Izvirališče: Giesshübl Slatina.

Železniška postaja. Zdravilišče in vodo-zdravilnica pri Karlovih varih.

Prospekti zastoj in franko.

(1698) Pri otročjih boleznih IV.

potrebujejo se često kisline preganjajoča sredstva in zatorej opozarjajo zdravniki zaradi mišega uplivanja svojega na

OLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER
najčistije luč
KISLINE

katero radi zapisujejo pri želodčevi kislini, škrofeljnih, pri krivci, otekanji žlez i. t. d., ravno tako pri katarih v sapniku in osov-skem kašlju. Dvornega svetnika Löschner-ja monografija o Giesshübl Slatini.)

Prešernove

poezije

s podobo slavljenega sloven-skega pesnika

v elegantni optavi, lepo vezane v juhtino uenje, s zlato obrezo, oo ravnohkat izšle.

Cena samo 1 gld., s pošto 1 gld. 5 kr.

Prodaja jih založnik

(1798)

Makso Fischer

knjižarna v Ljubljani.

Krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme.

F. Cassermann

(298-48)

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih otelek po najnovejši fazoni in najpovolnejših cenah. Angleško, francosko in tužemsko robo ima na skladišču. — Gg. uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje pripravo spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd.

Poverjeni založatelj c. kr. uniformske blagajnice drž. železnice uradnikov.

Preselitev gostilne.

Usojam si stem najuljudneje naznaniti p. n. občinstvu, da sem se preselil iz gostilne števil. 1., katero sem imel več let,

v gostilno „pri lovcu“

na Rimski cesti števil. 20., Tržaška cesta števil. 19.

Zahvaljujoč se svojim velecenjenim gostom najlepše za dozdaj izkazano zaupanje, jih prosim, da mi tudi nadalje ohranijo svojo blagonaklonjenost. Potrudil se bodem postreči kar najbolj p. n. goste in obiskovalce z izbornim gorko in mrzlo kuho, izbornimi istrijskimi in dolenskimimi, belimi, rdečimi in črnimi vini, po nizkih cenah, Koslerjevim in Reininghausen-ovim pivom, tudi v steklenicah. Čez ulico se oddaja še po nižjih cenah.

Za mnogobrojni obisk presi

z velespoštovanjem

Peter Krisch,

gostilničar.

(1707—3)

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

klobukov

priloga

J. Soklič.

(1726)

Pod Trnovo št. 2.

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v

slaščičarski in pekovski obrt

spadajočimi izdelki postreže točno tvrdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21. (1731)

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (1742)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanji naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Kavarna I. Lekan

(„Pri Virantu“)

na Sv. Jakoba trgu.

Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotavljam dobre pijače ter točno postrežbo.

Z velespoštovanjem

Ivan Lekan,

kavarnar.

(1727)

J. Kunčič

naznanja gg. gostilničarjem in p. n. občinstvu, da se je preselil s svojo

izdelovalnico soda-vode

v lastno hišo

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 49

ter se priporoča za daljna naročila z opomnjo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji filijali v Lescanah rabi vodo iz tekečega studenca nad cesto pri Bledu.

(1735)

Zunanja naročila se točno izvršé.

Prej **Albert Robida** Prej M. Učak M. Učak

v Ljubljani, Rožne ulice št. 3

izvršuje po najnižjih cenah

sobna slikarska dela

v vsakem slogu in ima tudi na blagovoljni ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deželi se vzprejemajo ob vsakem času. — Naročajo se dela lahko tudi pismenim potom. (1743)

Prej **Alojzij Erjavec** Prej J. Zor J. Zor

(1728) čevljarji mojster

v Ljubljani, Čevljarške ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročanje raznovrstnih obuval, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinejše do najprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Sv. Petra cesta 74 J. Slavko Gärtner Škofje ulice 2

v Ljubljani, nasproti šentpeterski vojašnici

se priporoča

za naročevanje različnih vrst oblek

(1736) zagotavlja točno izvržbo.

Različne vzorce blaga ima na razpolago in vzorce dostavlja tudi na zahtevanje na dom. — Ker išče le mali dobiček pri nizkih cenah, se nada, da mu bodo obila naročila omogočila, vsem zahtevam č. naročnikov ustrezati.

Brata Eberl

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južno železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohistvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (1744)

Zaloga originalnega karbolina.

Maščoba za konjska kopita in usnje.

Fr. Kaiser

puškar v Ljubljani,

Šelenburgove ulice št. 6 (1729)

priporoča svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebščin za lovcé. Specijalitete v ekspresnih puškah in pištolah, ki jih sam izdeluje. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Tapetniška kupčija OBREZA v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1.

10 gld. samo stane pri meni fin modroc na peresih (Feder-matratze) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najboljši znanih modrocev z onimi, kot jih tukajšnji mizarji neopopnoma izvršene ponujajo. Zimnice od 17—30 gld.; divani, otomani, garniture in vsa tapetniška dela po najnižji ceni. (1737)

Največja zaloga elegantnih in modnih otročjih vozičkov od 6 gld. naprej do 25 gld.

Mehanik

(1745) **Ivan Škerl**

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

izdeluje in popravlja

šivalne stroje in velocipede ter se priporoča p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroko spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnanja naročila se točno izvršujejo.

IVAN URAN

Ljubljana, Gradisce št. 8, Igriske ulice št. 3

priporočata p. n. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih

pečij in glinastih snovij

kakor tudi

štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (1730)

Ivan Jax (1738)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev in velocipedov.

Geniki zastoj in franko.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(1746)

Ivanka Toni

(1731) v Vodmatu št. 3

priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo

kovaško obrt

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, posebno priporoča gg. hišnim posestnikom

vezi za stavbe

ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (1739)

ANTON KOŠIR

v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 39, poleg juž. kolodvora

priporoča svojo zalogo izvršnih jermenov za stroje in jermene za šivilje po nizkih cenah.

Kovčki „en gross“ gg. trgovcem po najnižjih tovarniških cenah. (1747)

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinilnica.

Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznilce in žage. (1732)

Prezame celo naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Hugo Ihl

(1740) trgovina

s suknemim, platnenim in manufakturnim blagom.

v Ljubljani, Pred škofijo št. 2.

Najnižje cene! Najnižje cene!

Na debelo! Na drobno!

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo 1748

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših, kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popraviljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršé.

Ustanovljeno leta 1847.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

(1733)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga

šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporočam svoje izvršne slamo-reznilce in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti cenó. (1741)

Geniki zastoj in poštnine prosto.

Svoji k svojim!

Kavarna

J. Kramar

Ljubljana (1749)

Dunajska cesta št. 5.

Gospodičina

slovenskega, nemškega ter hrvatskega jezika zmožna, želi vstopiti v kako prodajalnice kot začetnica. Gre tudi na deželo. Ponudbe vzprejema iz prijaznosti upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

(1769—2)

Novosti

bluzah in trikot-taljeh
spodnjih kijklah
Echarpes svilnatih in volnenih
priporoča (1493—19)
v največji izbiri

Alojzij Persché

Pred škofije 22 poleg mestne hiše.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Doktorja pl. Trnkóczy-ja
odvajalne kroglice

čistijo želodec in so se vselej sijajno obnesle pri zabavanju človeškega telesa, skruženem želodeci, pomajkanju slasti do jedi itd.

Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja škatljica samo 21 kr., jeden zavoje s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.

Dobiva se pri (1803-1)

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju
lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se s obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradci.

Vozni listki v Sev. Ameriko
(1719—3) pri
nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7. **DUNAJ.**

Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastoj.

Išče se za majniški termin mala špecerijska trgovina

ali prodajalnice: trafika ali stanovanje zraven se želi. Prijazne ponudbe naj se pošiljajo pod šifro „O. Z.“ upravnštvu „Slovenskega Naroda“.

(1772—3)

Philipp Neustein's
verzuckerte
labführende Pillen

kateri so že več let preskušene in po odličnih zdravnikih kot lahko odvajalno, razstojljivo sredstvo priporočane,

ne motijo prebavljanja, so popolnoma neškodljive. Ker so posladkorjene, jih otroci radi uživajo. Škatljica, 15 kroglice imajoča, velja 15 kr., zavoje z 8 škatljicami, torej s 120 kroglicami, velja le 1 gld. a. v.

Zahtevaj „Neustein-ove odvajalne kroglice“. — Prišne so samo, ako imajo pridejano varstveno znamko „Sv. Leopolda“ v rudečem tisku. Naše registrirane škatljice, navodi in zaviti morajo imeti podpis „Philipp Neustein, Apotheker“.

Philipp Neustein-ova
lekarna pri „Sv. Leopoldu“, Dunaj, I., Plankengasse 6.
Zaloga v Ljubljani pri gospodu G. Piccolt-ju, lekarju. (1495—9)

UBERALL VORRATHIG 17 MEDAILLEN
MASSIGE PREISE
FEINSTE QUALITÄT

CHOCOLAT
SUCHARD
NEUCHÂTEL (SUISE)
CACAO

LEICHTLOSCHLICHER CACAO

odlikovan na svetovni razstavi (1602) v Čikagi s svetinjo. (6)

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe pod „Leichter Verdienst“ Rudolf Mosse na Dunaju. (1636—5)

Oklic.

Zaradi vršečih se poprav bode na mesarskem mostu promet za vozove od dne 17. do 21. t. m. zaprt.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane
dne 16. prosinca 1896. (1787—2)

Kdor kašlja vzemi slavno-znanih in zmirom zanesljivih (1429-12)

Kaiser-jevih prsnih bonbonov.

Pomagajo gotovo pri kašlju, hripavosti, prsnem kataru in zasliženju. Po mnogobrojnih spridevalih so priznani za najboljše in najcenejše. V zavitkih po 10 in 20 kr. prodajata jih Viljem Mayer, lekar v Ljubljani, na Marijinem trgu, in Martin Petek v Veliki Nedelji.

Najjednostavnejše, najboljše poskušene in najcenejše c. in kr. priv.

aparate za soda-vodo
in (1655—4)

aparate za pivo
s tekočo ogljikovo kislino priporoča

Alojzij Löwy, Dunaj, II/3, Stefaniehof.

Aparati z zračnim pritiskom za pivo se po ceni predelujejo za porabo tekoče ogljikove kisline. Stalna zaloga tekoče ogljikove kisline.

Najmodernejša toaleta! Najnižje cene!

Dunajska krojačica
Marija Baumgartner (1799—1)
v Ljubljani, na Marije Terezije cesti št. 1.

Izurjen zidarski mojster
se priporoča
za demoliranje in gradbo hiš
od 1. januarja 1896 naprej.
Naročila vzprejemata
J. Stupica v Viru in Stanko Trohar
zidarski mojster na Tržaški cesti št. 28 v Ljubljani. (1634—7)

Podpisanca imata čast velečastitemu občinstvu s tem udano naznanjati, da sta začela (1716—3)

tesarsko obrt s parno vršbo
pod tvrdo

A. Jerančič & A. Ažman
Karlovska cesta Ljubljana Tesarske ulice
in že naprej p. n. občinstvo zagotavlja, da si bodeta prizadevala z nizkimi cenami in hitro ter solidno izvršbo vseh naročil pridobiti popolno zaupanje vseh p. n. naročevalcev.
Z velespoštovanjem
A. Jerančič & A. Ažman.

Št. 426. (1776—3)

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski naznanja:

1. Imeniki k letošnjemu novačenju poklicanih, v letih: 1875, 1874. in 1873. rojenih domačih mladeničev bodo razgrnjeni v magistratnem ekspeditu **od 12. do vštete 20. dne t. m.**

v ta namen, da jih vsakdo lahko pregleda in

a) naznani, ako bi bil kdo izpuščen ali napačno upisan;

b) ugovarja zoper reklamacije novačenju podvrženih ali zoper njih prošnje za priznanje v §§. 31., 32., 33. in 34. voj. zak. navedenih ugodnostij in te ugovore tudi dokaže.

2. Žrebanje onih novačenju podvrženih mladeničev, ki so bili rojeni 1875. leta, vršilo se bode **dne 21. januarja letos**

ob 11. uri dopoldne v magistratnem ekspeditu. Žrebanja udeležiti se je vsakteremu dovoljeno.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
4. dan januarja 1896.

Telegram!

Zaradi preselitve trgovine
v hišo na Šentpetersko cesto št. 8
prodam vse zimske, kakor tudi druge predmete
po 25—30 odstotkov ceneje.

(1890—1)

Ignacij Žargi
na Sv. Petra predmestju št. 4.

Domača tvrdka!

Tesarski obrt

Domača tvrdka!

IVAN ZAKOTNIK

tesarski mojster in zapriseženi izvedenec c. kr. deželne sodnije
v Ljubljani, Nove ulice št. 5

(1474-20)

se priporoča v vsa tesarska stavbinska dela. — Cene so povsem trpežnemu delu primerno nizke.

Preširen — Pesmi, nov natis, eleg. vezano gld. 1.—, po pošti gld. 1'10.
Cimperman — Pesmi, broš. gld. —90, eleg. vezano gld. 1'70, po pošti gld. 1'80.
Bizet — Carmen, velika opera, izvleček za klavir, gol-dinarjev 6—, potpourri I. in II., a gld. 1'50.
Mrak — Jedna najlepših slovenskih arij za klavir, 30 kr.
Sokolska koračnica za klavir, 30 kr.
Sokolska koračnica za citre, 40 kr.
Narodni koledar za 1896. leto, broš. 60 kr., vezan gld. 1.—, po pošti 10 kr. več. (1785-2)

J. Glontini, knjigar v Ljubljani.

Vsak dan sveži
Pustni krofi
se dobé pri (1720-3)
JAKOB-u ZALAZNIK-u
v Ljubljani, na Starem trgu št. 21.

Dijak (1779-3)

se vzprejme v hrano in stanovanje v Hilšerjevih ulicah št. 3, I. nadstropje, po hodniku na desno.

Prodá se hiša

z 10 orali zemljišča in dobro obiskovano restavracijo. Omenjena hiša je 1/4 ure oddaljena od Ljubljane in se radi rodbinskih razmer zelo ceno prodá. — Drugo poizvse se v posredovalnem zavodu A. Katiša na Prešernovem trgu v Ljubljani. (1795-1)

Postojinska godba

na lok (Streich), izvrstno izvežbanih 8 mož, se dobi proti ugodnim pogoji za plesne veselice.

(1790)

Odbor.

Izdelovanje perila

Na debelo! za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Prevzemajo se opreme zaneveste. (316-44) Ustanovljeno leta 1870. I Cena in blago brez konkurence!

Centilit v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku se na zahtevanje poštnine prosto pošilja.

Prevzemajo se opreme za novorojence.

Šrajce za gospode
bel tifon, gladka pras, brea
svratulika, brez manšet,
27 vrst,
1 komad po gld. 1'10 do 2'70
6 komad. " 6'25 " 15'—

Šrajce za dečke
v 4 velikostih, kakor sgoraj
1 komad po gld. 1'— do 1'40
6 komad. " 5'75 " 7'75

Spodnje hlače (gate)
na gospode 6 kakovostij
1 kom. po gld. —80 do 1'40
6 kom. " 4'50 " 7'50

12 ovratnikov
gld. 1'80 do gld. 2'20.

12 parov manšet
od gld. 3'20 do 4'60.

12 komadov
predarajčnikov,
od gld. 3'20 do 5'—

Za brezhiben kraj in najsolidnejšo postrežbo jamči tvrdka
C. J. Hamann v Ljubljani
zalagatelj perila več c. kr. častniških uniformovalšč in uni-formovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarn

B. FRAGNERJA v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in mlo odvajajočega učinka.

Svarilo! Vsi deli ambalaze imajo zraven stoječo postavno depozitovano varstveno znamko.

(1700-2)

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragnerja pri „črnem orlu“

Praga, na Mali Strani, ogelj Spornereva ulice.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Zaloge v avstro-ogerskih lekarnah.

Naznanilo.

Udano podpisani

umetni in trgovski vrtnar
v Ljubljani

naznanja p. n. občinstvu in častitim odjemateljem, da je izšel njegov bogato ilustrovan

cenik za 1896

o zelenadnih, poljskih, travnih in ovetličnih semenih, lepotnih grmih, vrtnicah (rožah), šilovnih rastlinah, rastlinah za tople in mrsle rastlinjake, gomolih in čebulah ter o izdelavi šopkov in vencev in raznih predmetov ter se pošilja na frankovano zahtevanje zastoj in pošnine prosto.

Vse cene so nizke in se vse nap-avi točno po najnovejši faconl.

Za mnogobrojna naročila prosi

z velespoštovanjem

(1762-2)

Alojzij Korsika.

Kathreiner
KNEIPP SLADNO KAVO

pijem jaz
lako
rada

Se dobi povsod - 1/2 Kile za 25 kr.

Kaj je
Kathreiner
Kneippova sladna kava?

To je zdrava hišna in družinska pijača, ki se izdeluje v Kathreinerjevih tovarnah ter ima podoben okus kakor prava bobova kava. Poleg drugih prednostnij se ta sladna kava že po tem okusu odlikuje pred drugimi takimi izdelki.

Kathreinerjeva kava je najokusnejša, nezdavejša in najcenejša primes k bobovi kavi. Ona je čisto priroden plod v celih zrnih in se rabi z velikim pridom namesto cikoriije in

drugih zmletih tvarin, ki se h' kavi mešajo, o katerih se pa kupec ne more prepričati, iz česa da so; uradne preiskave so pa dokazale, da so taki kavini nadomestki dostikrat z raznimi pritiklinami popačeni. Iz začetka se vzame ena tretjina Kathreinerjeve in dve tretjini prave kave; pozneje pa vsake polovico.

Tako postane kava voliko bolj zdrava in tudi mnogo cenejša. Kathreinerjevo kavo priporočajo najimenitnejši zdravniki, vsaki dan je bolj obrajtana kot zdrava redilna pijača v javnih zavodih, kakor tudi v stotisočeri družinah. Dobra je pa tudi »čista«, to je, brez primesi bobove kave, ker je zdrava, lahko prebavljiva, redilna in ob enem okusna jed.

Vsaka vestna gospodinja in mati, vsak prijatelj kave, ako mu je mar za lastno zdravje, naj rabi odslej Kathreiner-Kneipovo sladno kavo.

Le na to naj vsak pazi, da ne bo goljufan s kakim ničvrednim ponarejenim izdelkom, zato naj jemlje le izvirne bele zavoje z varnostno znamko, kakor se tu na strani vidi, ter z imenom.

Kathreiner!

Pozor! Bodite previdni in ne pustite se prekaniti. Pristna „Kathreinerjeva kava“ ima vedno enake, bele zavoje in se nikdar ne prodaja odkrita in na vago.

